

Warszawa, dnia 16.09.2015 r.

**MINISTERSTWO ŚRODOWISKA
PODSEKRETARZ STANU
GŁÓWNY KONSERWATOR PRZYRODY**

Piotr Otawski

RPW/80941/2015
Data: 2015-09-25

DZP-WG.0220.05.2015.ep

Stosownie: Piszka,

Wojewodowie - wszyscy

W związku z wejściem w życie 28 sierpnia br. istotnych zmian w zakresie ochrony drzew i krzewów do ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627, z późn. zm., dalej „ustawa”), przedstawiam poniżej przepisy, które mogą dotyczyć służb podległych wojewodom, dotyczące m.in. ratownictwa medycznego, cięć w koronach drzew oraz budownictwa, z uprzejmą prośbą o ich rozpowszechnienie. Zmiany te zostały wprowadzone na mocy ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1045).

1) Usuwanie drzew i krzewów bez zezwolenia

1. Nie jest wymagane zezwolenie na usunięcie drzew lub krzewów m.in. podczas prowadzenia **akcji ratowniczej** przez jednostki ochrony przeciwpożarowej lub inne właściwe służby ustawowo powołane do niesienia pomocy osobom w stanie nagłego zagrożenia życia lub zdrowia (art. 83f ust.1 pkt 13 ustawy).
2. Ponadto można usuwać bez zezwolenia drzewa lub krzewy stanowiące **złomy lub wywroty** (art. 83f ust.1 pkt 14 ustawy). Uprawnione są do tego:
 - a) jednostki ochrony przeciwpożarowej, jednostki Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, właściciele urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1 Kodeksu cywilnego, zarządcy dróg, zarządcy infrastruktury kolejowej, gminne lub powiatowe jednostki oczyszczania lub inne podmioty działające w tym zakresie na zlecenie gminy lub powiatu,
 - b) inne podmioty lub osoby, po przeprowadzeniu oględzin przez organ właściwy do wydania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu, potwierdzających, że drzewa lub krzewy stanowią złom lub wywrot.

Za wywrot uznaje się drzewo lub krzew wywrócony w wyniku działania czynników naturalnych, wypadku lub katastrofy w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym, lub katastrofy budowlanej (art. 5 pkt 26c ustawy).

Za złom uznaje się drzewo, którego pień uległ złamaniu, lub krzew, którego pędy uległy złamaniu w wyniku działania czynników naturalnych, wypadku lub katastrofy w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym, lub katastrofy budowlanej (art. 5 pkt 26d ustawy).

W przypadku usunięcia przez jednostki ochrony przeciwpożarowej drzew i krzewów w obydwu ww. sytuacjach niezbędne jest wykonanie (zgodnie z art. 83f ust. 2 ustawy):

- **dokumentacji fotograficznej** przedstawiającej usunięte drzewa i krzewy, oraz
- **raportu** zawierającego informację o terminie, miejscu i przyczynie ich usunięcia oraz liczbie drzew lub powierzchni usuniętych krzewów.

Fotografie wraz z raportem należy przekazać w **terminie 30 dni** od dnia usunięcia drzew lub krzewów, do organu właściwego do wydania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu, określonego w art. 83a ust. 1 i art. 90 ustawy, tj. do:

- wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, lub
- starosty - w przypadku nieruchomości będącej własnością gminy a niebędącej w użytkowaniu wieczystym innego podmiotu,
- marszałka województwa (od 1 stycznia 2016 r.) - w przypadku nieruchomości będącej własnością miasta na prawach powiatu,
- wojewódzkiego konserwatora zabytków - w przypadku nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków.

2) Dopuszczalne zabiegi w koronie drzew

Obecnie zgodnie z art. 87a ust. 2 ustawy prace w obrębie korony drzewa nie mogą prowadzić do usunięcia gałęzi w wymiarze przekraczającym **30% korony, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa. Wyjątkiem** od tej zasady są prace w koronie drzewa, które mają na celu:

- 1) usunięcie gałęzi obumarłych lub nadłamanych;
- 2) utrzymywanie uformowanego kształtu korony drzewa;
- 3) wykonanie specjalistycznego zabiegu w celu przywróceniu statyki drzewa.

Przepis ten ma ograniczyć uszkodzanie drzew, które prowadzi do znacznego osłabienia ich kondycji lub obumarcia.

Zabieg specjalistyczny przeprowadzany w przypadku naruszonej statyki drzewa, np. w wyniku silnej wichury, wykonuje się na podstawie dokumentacji, w tym dokumentacji fotograficznej, wskazującej na konieczność przeprowadzenia takiego zabiegu. Dokumentację przechowuje się przez okres 5 lat od końca roku, w którym wykonano zabieg. Zabiegi te powinny być wykonywane przez osoby posiadające odpowiednią wiedzę i umiejętności w zakresie właściwej pielęgnacji drzew.

W tym miejscu chciałbym poinformować, że zgodnie z wiedzą dendrologiczną ogólną zasadą pielęgnacji drzew jest, że prace w obrębie korony drzewa powinny obejmować jak najmniejszą część korony i możliwie cienkie gałęzie. Za optymalną wielkość uznaje się usuwanie do 15% korony. W ten sposób zabieg będzie miał nieznaczny wpływ na stan drzewa.

Cięcia w koronie drzewa, które przekraczają 30% korony, podlegają administracyjnej karze pieniężnej za uszkodzenie drzewa w wysokości 0,6 opłaty za usunięcie tego drzewa. Usunięcie powyżej 50% korony drzewa uznawane jest zaś za jego zniszczenie i podlega karze w wysokości podwójnej opłaty za usunięcie drzewa (art. 88 ust. 1 pkt 3 i art. 89 ust. 1). Należy przy tym pamiętać, że 30% kary za zniszczenie drzewa pobierane jest od razu, niezależnie czy drzewo zachowa żywotność po 5 latach (art. 88 ust. 5). Wynika to z tego, że dorosłe drzewo, które straciło znaczną część korony, nie odbuduje już swojego kształtu i biologicznych funkcji, jakie posiadało przed wykonaniem cięciem.

Powyższe zasady **nie dotyczą prowadzenia akcji ratowniczej** przez właściwe służby ustawowo powołane do niesienia pomocy osobom w stanie nagłego zagrożenia życia lub zdrowia, oraz wszystkich innych sytuacji, w których można usuwać drzewa bez zezwolenia.

3) Wycinka drzew i krzewów a pozwolenie na budowę

W znowelizowanej ustawie zwiększona została także ochrona zadrzewień przed niepotrzebną wycinką w sytuacji gdy inwestycja nie będzie mogła być zrealizowana, np. ze względów finansowych. Z tego powodu zezwolenie na usunięcie drzew lub krzewów będzie mogło być zrealizowane dopiero na zaawansowanym etapie przedsięwzięcia, tj. gdy inwestor uzyska pozwolenie na budowę lub rozbiórkę, która rzeczywiście koliduje z tymi drzewami lub krzewami. W ten sposób organ ochrony przyrody będzie mógł wskazać jeszcze przed wykonaniem ostatecznego projektu budowlanego, które drzewa lub krzewy powinny pozostać na nieruchomości. Ponadto według tego przepisu zadrzewienia będą usuwane dopiero gdy będzie pewność, że przedsięwzięcie może być zrealizowane. Przepis ten nie dotyczy inwestycji liniowych celu publicznego.

Zapraszam do zapoznania się z pozostałymi zmianami, które są opisane w „Informacji na temat zmian prawnych w zakresie ochrony zadrzewień i terenów zieleni” umieszczonej na stronie: <http://www.gdos.gov.pl/nowelizacja-prawa-w-zakresie-ochrony-zadrzewien-i-terenow-zieleni>.

z przesłaniem
[Podpis]

Do wiadomości:

1. Departament Leśnictwa i Ochrony Przyrody, w miejscu
2. Regionalne dyrekcje ochrony środowiska - wszystkie